

Fondes erhvervsaktivitet i Danmark 2020

Fonden
Videnscenter

17.11.2022

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Hovedpointer	4
Overblik over nøgletal	6
Nøgletal efter branche	10
Nøgletal for de 20 største virksomheder	17
Forskning og udvikling (FoU)	20
Bilag	23
Definitioner, metode og kildegrundlag	25

Indledning

Formålet med denne analyse er at undersøge fondes erhvervsaktivitet i Danmark med udgangspunkt i 2020-data, som er de seneste tal fra Danmarks Statistik.

Analysen giver et overblik over omfanget af danske fondskontrollerede virksomheder og et indblik i fondskontrollerede virksomheders betydning for dansk økonomi. Med 'fondskontrollerede virksomheder' forstås virksomheder, hvor de erhvervsdrivende fonde eller filantropiske foreninger ejer mindst 20 % af stemmerne og er større end anden- og tredjestørste ejer tilsammen. Det inkluderer erhvervsdrivende fonde, der falder ind under 'lov om erhvervsdrivende fonde', samt foreninger, der er 'omdannede tidligere finansielle virksomheder'. Analysen inkluderer ikke kapitalfonde og andre virksomheder og organisationer, hvor 'fond' indgår i navnet eller typebetegnelsen (se nærmere definition på side 26).

Da analysen fokuserer på Danmark, defineres erhvervsaktivitet i denne sammenhæng som de fondskontrollerede selskabers danske aktivitet, dvs. deres danske omsætning, danske eksport, danske ansatte osv. Udenlandsk aktivitet medtages ikke i denne opgørelse.

Analysen indgår i Fondenens Videnscenters formidling om de danske almennyttigt uddelende fonde og filantropiske foreninger i forhold til fondenes erhvervsdrift og samfundsværdien af danske fonde for Danmark.

Hovedpointer

Overblik over nøgletal

De fondskontrollerede virksomheder stod for 13 % af den samlede omsætning i Danmark, men de udgjorde kun 0,3 % af det samlede antal virksomheder

De danske fondskontrollerede virksomheder udgjorde i 2020 kun 0,3 % af det samlede antal virksomheder i Danmark, men de udgjorde (se side 8):

- 13 % af den danske omsætning
- 15 % af den danske værditilvækst
- 26 % af den danske eksport
- 6 % af det samlede antal ansatte i Danmark.

De fondskontrollerede virksomheder fyldte forholdsmæssigt mest blandt virksomheder med mange ansatte

Der ses en stigning i fondsandelen af danske virksomheder, jo større virksomheden er (baseret på antallet af fuldtidsansatte). Der var i 2020 fx 558 fondskontrollerede virksomheder med mindre end 10 fuldtidsansatte, hvilket kun svarede til 0,2 % af danske virksomheder generelt i denne størrelse. Derimod udgjorde de 45 fondskontrollerede virksomheder med mere end 500 fuldtidsansatte hele 16,1 % af danske virksomheder i denne størrelse. Se side 9.

Nøgletal efter branche

De fondskontrollerede virksomheder fordeler sig over 20 brancher

De 923 fondskontrollerede virksomheder kunne i 2020 fordeles på 20 forskellige brancher.

De brancher, hvor fondskontrollerede virksomheder fyldte forholdsmæssigt mest, hvis vi kigger på fondsandel af total, var (se side 12):

- Fremstilling af maskiner til generelle formål (2,6 %)
- Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (1,2 %)
- Nærings- og nydelsesmiddelindustri (1,1 %).

Der var flest ansatte inden for medicinalbranchen

Når vi ser på de fondskontrollerede virksomheders andel af ansatte i specifikke brancher, så fyldte de markant mest inden for Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (67,6 %). Se side 13.

Over halvdelen af de fondsejede virksomheders samlede omsætning kom fra to brancher

Omsætningen fra de fondskontrollerede virksomheder kom særligt fra virksomheder inden for brancherne Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (132 mia. kr. svarende til 78,3 % af den samlede omsætning) og Transport (187 mia. kr. svarende til 43,1 % af den samlede omsætning). Tilsammen udgjorde disse to brancher 59 % af den samlede omsætning fra fondskontrollerede virksomheder. Se side 14.

To brancher stod for størstedelen af både værditilvæksten og eksporten

60 % af værditilvæksten fra de fondskontrollerede virksomheder kom fra de to brancher Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (knap 64 mia. kr.) og Transport (knap 42 mia. kr.).

Størstedelen af eksporten fra fondskontrollerede virksomheder kom ligeledes fra brancherne Transport (165 mia. kr.) og Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (109 mia. kr.). Se side 15 og 16.

Hovedpointer

Nøgletal for de 20 største virksomheder

De 20 største fondskontrollerede virksomheder stod for store andele af omsætning, værditilvækst, eksport og antal ansatte

De 20 største fondskontrollerede virksomheder (målt på antal fuldtidsansatte) udgjorde en væsentlig andel af de fondskontrollerede virksomheders aktiviteter i 2020. De stod for 78 % af både de fondskontrollerede virksomheders omsætning og værditilvækst, og de stod for hele 91 % af de fondskontrollerede virksomheders samlede eksportbeløb.

Samlet set havde de 20 største fondskontrollerede virksomheder 113.000 ansatte, svarende til 66 % af det samlede antal ansatte i de fondskontrollerede virksomheder, 6 % af de ansatte i den private sektor og 4 % af de ansatte i Danmark. *Se side 19.*

Forskning og udvikling (FoU)

De fondskontrollerede virksomheder anvendte mange midler til forskning og udvikling (FoU) i 2020

De fondskontrollerede virksomheder havde knap 12.000 FoU-fuldtidsårsværk i 2020 svarende til 33 % af det samlede antal FoU-årsværk i erhvervslivet i Danmark.

De fondskontrollerede virksomheder anvendte 16,9 mia. kr. til egen FoU i 2020 svarende til 40 % af det samlede beløb til egen FoU i Danmark. Samtidig anvendte de 13,1 mia. kr. til at købe FoU for i 2020, heraf blev der anvendt 9,3 mia. kr. i Danmark. Det svarer til 62 % af de samlede udgifter til køb af FoU i Danmark.

De fondskontrollerede virksomheder anvendte 3,4 mia. kr. til køb af FoU i udlandet, heraf 3,2 mia. kr. til køb fra egen koncern. Det svarer til 43 % af det samlede køb af FoU i udlandet og 47 % af udgifterne til køb af FoU fra egen koncern. *Se side 22.*

Overblik over nøgletal

Fondenes
Videnscenter

17.11.2022

Hovedpointer om nøgletal

De fondskontrollerede virksomheder stod for 13 % af den samlede omsætning i Danmark, men de udgjorde kun 0,3 % af det samlede antal virksomheder

De danske fondskontrollerede virksomheder udgjorde i 2020 kun 0,3 % af det samlede antal virksomheder i Danmark, men de udgjorde (*se side 8*):

- 13 % af den danske omsætning
- 15 % af den danske værditilvækst
- 26 % af den danske eksport
- 6 % af det samlede antal ansatte i Danmark.

De fondskontrollerede virksomheder fyldte forholdsmæssigt mest blandt virksomheder med mange ansatte

Der ses en stigning i fondsandelen af danske virksomheder, jo større virksomheden er (baseret på antallet af fuldtidsansatte). Der var i 2020 fx 558 fondskontrollerede virksomheder med mindre end 10 fuldtidsansatte, hvilket kun svarede til 0,2 % af danske virksomheder generelt i denne størrelse. Derimod udgjorde de 45 fondskontrollerede virksomheder med mere end 500 fuldtidsansatte hele 16,1 % af danske virksomheder i denne størrelse. *Se side 9.*

Samlet overblik over de væsentligste nøgletal

Tabel 1: Samlet overblik over de væsentligste nøgletal 2020

	Total for fondskontrollere- de virksomheder	Total for andre private virksomheder	Total for den private sektor	Total for Danmark (private og off. virksomheder)	Fonds %-andel af private sektor	Fonds %-andel af dansk total
Antal virksomheder	923	312.337	313.260	322.695	0,3 %	0,3 %
Omsætning (mia. kr.)	539	3.735	4.274	4.279	13 %	13 %
Værditilvækst (mia. kr.)	175	1.002	1.178	1.178	15 %	15 %
Eksport (mia. kr.)	341	987	1.328	1.328	26 %	26 %
Antal ansatte (tusinde)	172	1.745	1.917	2.896	9 %	6 %
Antal fuldtidsårsværk (tusinde)	135	1.363	1.498	2.288	9 %	6 %

Tallene er afrundede.

* Virksomheder i den finansielle sektor indgår ikke i følgende hovedtal: omsætning, værditilvækst og eksport. Det skyldes, at de ikke indgår i den officielle statistik, som undersøgelsen tager udgangspunkt i.

Kilde: Fondenes Videnscenter 2022 og Danmarks Statistik

Tabellen viser antal virksomheder, omsætning, værditilvækst, eksport, antal ansatte samt antal fuldtidsårsværk for forskellige grupper af virksomheder: fondskontrollerede virksomheder, andre private virksomheder, den private sektor samlet samt virksomheder i Danmark totalt set.

De danske fondskontrollerede virksomheder udgjorde i 2020 kun 0,3 % af det samlede antal virksomheder i Danmark, men de udgjorde:

- 13 % af den danske omsætning*
- 15 % af den danske værditilvækst
- 26 % af den danske eksport.

De fondskontrollerede virksomheder havde i 2020 ca. 172.000 ansatte og heraf ca. 135.000 fuldtidsårsværk, svarende til 6 % af den danske beskæftigelse og 9 % af de ansatte i den private sektor.

Antal virksomheder i den private sektor efter fuldtidsansatte

Tabel 2: Antal virksomheder i den private sektor efter fuldtidsansatte 2020

	<10 årsværk	10-19 årsværk	20-99 årsværk	100-249 årsværk	250-499 årsværk	500+ årsværk	Total
Fondskontrollerede	558	75	153	67	25	45	923
Ikke-fondskontrollerede	291.730	10.457	8.464	1.130	322	234	312.337
Total	292.288	10.532	8.617	1.197	347	279	313.260
Fondsandel af danske virksomheder efter størrelse	0,2 %	0,7 %	1,8 %	5,6 %	7,2 %	16,1 %	0,3 %

Tabellen viser antal virksomheder i den private sektor (efter fuldtidsansatte) for hhv. fondskontrollerede og ikke-fondskontrollerede virksomheder.

De 923 fondskontrollerede virksomheder udgjorde i 2020 blot 0,3 % af det samlede antal virksomheder i Danmark.

Der ses en stigning i fondsandelen af danske virksomheder, jo større virksomheden er (baseret på antallet af fuldtidsansatte). For virksomheder med 500+ fuldtidsansatte fylder de fondskontrollerede virksomheder derved procentmæssigt mest (16,1 %). Der er flere af landets største virksomheder, som er fondskontrollerede, eksempelvis Novo Nordisk, A.P. Møller - Mærsk, Danfoss, Grundfos, Lundbeck, Leo Pharma, Carlsberg, ALK-Abelló og Falck.

Nøgletal efter branche

Fondenes
Videnscenter

17.11.2022

Hovedpointer om nøgletal efter branche

De fondskontrollerede virksomheder fordeler sig over 20 brancher

De 923 fondskontrollerede virksomheder kunne i 2020 fordeles på 20 forskellige brancher.

De brancher, hvor fondskontrollerede virksomheder fyldte forholdsmæssigt mest, hvis vi kigger på fondsandel af total, var (se side 12):

- Fremstilling af maskiner til generelle formål (2,6 %)
- Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (1,2 %)
- Nærings- og nydelsesmiddelindustri (1,1 %).

Der var flest ansatte inden for medicinalbranchen

Når vi ser på de fondskontrollerede virksomheders andel af ansatte i specifikke brancher, så fyldte de markant mest inden for Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (67,6 %). Se side 13.

Over halvdelen af de fondsejede virksomheders samlede omsætning kom fra to brancher

Omsætningen fra de fondskontrollerede virksomheder kom særligt fra virksomhederne inden for brancherne Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (132 mia. kr. svarende til 78,3 % af den samlede omsætning) og Transport (187 mia. kr. svarende til 43,1 % af den samlede omsætning). Tilsammen udgjorde disse to brancher 59 % af den samlede omsætning fra fondskontrollerede virksomheder. Se side 14.

To brancher stod for størstedelen af både værditilvæksten og eksporten

60 % af værditilvæksten fra de fondskontrollerede virksomheder kom fra de to brancher Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (knap 64 mia. kr.) og Transport (knap 42 mia. kr.).

Størstedelen af eksporten fra fondskontrollerede virksomheder kom ligeledes fra brancherne Transport (165 mia. kr.) og Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (109 mia. kr.). Se side 15 og 16.

Antal af fondskontrollerede virksomheder i den private sektor efter branche

Tabel 3: Antal fondskontrollerede virksomheder i den private sektor efter branche 2020

	Fondskontrollerede virk.	Andre private virk.	Total for alle private virk.	Fondsandel af total
Total	923	312.337	313.260	0,3 %
Fremstilling af maskiner til generelle formål	7	264	271	2,6 %
Fremst. af medicinalvarer, høreapp. samt medicinske og dentale instrumenter	7	581	588	1,2 %
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	18	1.570	1.588	1,1 %
Finansiering og forsikring	138	14.341	14.479	1,0 %
Fast ejendom	200	30.090	30.290	0,7 %
Øvrig industri	62	13.005	13.067	0,5 %
Råstofindvinding	1	228	229	0,4 %
Forsyningsvirksomheder	14	3.871	3.885	0,4 %
Engroshandel	55	14.775	14.830	0,4 %
Transport	31	11.363	11.394	0,3 %
Hotel, restauration	48	14.419	14.467	0,3 %
Information og kommunikation	63	18.936	18.999	0,3 %
Handel mv., motorkøretøjer	16	7.676	7.692	0,2 %
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	82	37.765	37.847	0,2 %
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	47	19.995	20.042	0,2 %
Landbrug og fiskeri	22	25.921	25.943	0,1 %
Bygge og anlæg	46	34.710	34.756	0,1 %
Detailhandel	17	17.999	18.016	0,1 %
Offentlige institutioner	25	24.673	24.698	0,1 %
Kultur, sport, organisationer og service	24	20.142	20.166	0,1 %

Tabellen viser antallet af fondskontrollerede virksomheder i den private sektor fordelt på brancher.

De 923 fondskontrollerede virksomheder kunne i 2020 fordeles på 20 forskellige brancher.

De brancher, hvor fondskontrollerede virksomheder fyldte forholdsmæssigt mest, hvis vi kigger på fondsandel af total, var:

- Fremstilling af maskiner til generelle formål (2,6 %)
- Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (1,2 %)
- Nærings- og nydelsesmiddelindustri (1,1 %).

Den branche med flest fondskontrollerede virksomheder var dog Fast ejendom (200 virksomheder).

Antal ansatte i den private sektor efter branche

Tabel 4: Antal ansatte i Danmark i den private sektor efter branche (årsværk) 2020

	Fondskontrollerede virk.	Andre private virk.	Total for alle private virk.	Fondsandel af total
Total	171.868	1.745.452	1.917.320	9,0 %
Fremst. af medicinalvarer, høreapp. samt medicinske og dentale instrumenter	22.442	10.777	33.219	67,6 %
Finansiering og forsikring	21.152	64.887	86.039	24,6 %
Fremstilling af maskiner til generelle formål	5.216	17.498	22.714	23,0 %
Detailhandel	41.176	194.476	235.652	17,5 %
Transport	13.500	121.710	135.210	10,0 %
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	13.078	139.451	152.529	8,6 %
Information og kommunikation	9.447	102.604	112.051	8,4 %
Offentlige institutioner	6.466	88.478	94.944	6,8 %
Øvrig industri	12.250	173.905	186.155	6,6 %
Bygge og anlæg	10.387	162.121	172.508	6,0 %
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	3.216	54.355	57.571	5,6 %
Forsyningsvirksomheder	1.138	22.421	23.559	4,8 %
Engroshandel	5.707	153.380	159.087	3,6 %
Handel mv., motorkøretøjer	1.244	46.128	47.372	2,6 %
Kultur, sport, organisationer og service	1.574	58.940	60.514	2,6 %
Hotel, restauration	1.800	106.078	107.878	1,7 %
Landbrug og fiskeri	701	41.932	42.633	1,6 %
Fast ejendom	530	43.866	44.396	1,2 %
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	834	138.456	139.290	0,6 %
Råstofindvinding	10	3.989	3.999	0,3 %

Tabellen viser antal ansatte i hhv. fondskontrollerede og andre private virksomheder fordelt på brancher.

De fondskontrollerede virksomheder beskæftigede i 2020 knap 172.000 ansatte i Danmark svarende til 9 % af det samlede antal ansatte i den private sektor.

Når vi ser på de fondskontrollerede virksomheders andel af ansatte i de enkelte brancher, så fyldte de procentvist mest inden for:

- Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (67,6 %)
- Finansiering og forsikring (24,6 %)
- Fremstilling af maskiner til generelle formål (23 %).

Det var dog i detailhandel, at de fondskontrollerede virksomheder havde flest ansatte, nemlig lidt over 41.000.

Omsætning i den private sektor efter branche

Tabel 5: Omsætning i Danmark i den private sektor efter branche (mio. kr.) 2020

	Fondskontrollerede virk.	Andre private virk.	Total for alle private virk.	Fondsandel af total
Total	539.372	3.734.832	4.274.204	12,6 %
Fremst. af medicinalvarer, høreapp. samt medicinske og dentale instrumenter	132.262	36.597	168.859	78,3 %
Transport	186.777	246.601	433.379	43,1 %
Fremstilling af maskiner til generelle formål	24.832	110.026	134.858	18,4 %
Detailhandel	47.025	305.173	352.198	13,4 %
Øvrig industri	33.291	381.395	414.685	8,0 %
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	17.580	229.150	246.729	7,1 %
Bygge og anlæg	19.388	281.325	300.714	6,4 %
Offentlige institutioner	2.267	35.074	37.341	6,1 %
Information og kommunikation	11.997	188.375	200.372	6,0 %
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	11.290	195.836	207.126	5,5 %
Handel mv., motorkøretøjer	9.330	172.303	181.632	5,1 %
Fast ejendom	4.946	92.445	97.391	5,1 %
Engroshandel	31.474	866.302	897.776	3,5 %
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	2.210	115.185	117.395	1,9 %
Kultur, sport, organisationer og service	605	32.985	33.590	1,8 %
Hotel, restauration	804	48.202	49.005	1,6 %
Landbrug og fiskeri	1.666	116.460	118.126	1,4 %
Forsyningsvirksomheder	1.619	264.543	266.162	0,6 %
Råstofindvinding	11	16.855	16.866	0,1 %
Finansiering og forsikring	-	-	-	-

* Tallene er uden omsætningen fra branchen Finansiering og forsikring. Se forklaring på side 27.

Tabellen viser omsætning i mio. kr. i hhv. fondskontrollerede og andre private virksomheder fordelt på brancher.

I 2020 udgjorde de fondskontrollerede virksomheders omsætning 12,6 % (540 mia. kr.) af den samlede omsætning i den private sektor i Danmark.*

Omsætningen fra de fondskontrollerede virksomheder kom særligt fra virksomhederne inden for brancherne:

- Transport (187 mia.)
- Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (132 mia. kr.).

Tilsammen udgjorde omsætningen fra disse brancher 59 % af den samlede omsætning fra fondskontrollerede virksomheder.

Værditilvækst i den private sektor efter branche

Tabel 6: Værditilvækst i Danmark i den private sektor efter branche (mio. kr.) 2020

	Fondskontrollerede virk.	Andre private virk.	Total for alle private virk.	Fondsandel af total
Total	175.454	1.002.344	1.177.799	14,9 %
Fremst. af medicinalvarer, høreapp. samt medicinske og dentale instrumenter	63.626	16.200	79.825	79,7 %
Transport	41.617	74.154	115.771	35,9 %
Fremstilling af maskiner til generelle formål	5.293	12.133	17.426	30,4 %
Detailhandel	10.427	59.863	70.290	14,8 %
Øvrig industri	15.239	137.090	152.329	10,0 %
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	10.090	119.084	129.174	7,8 %
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	2.714	32.540	35.253	7,7 %
Bygge og anlæg	6.564	95.358	101.922	6,4 %
Information og kommunikation	5.675	87.370	93.045	6,1 %
Fast ejendom	4.619	77.640	82.259	5,6 %
Handel mv., motorkøretøjer	1.452	25.485	26.938	5,4 %
Engroshandel	5.958	132.557	138.514	4,3 %
Forsyningsvirksomheder	985	42.634	43.619	2,3 %
Hotel, restauration	382	21.674	22.056	1,7 %
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	810	58.690	59.499	1,4 %
Råstofindvinding	6	8.101	8.107	0,1 %
Landbrug og fiskeri	0	0	0	0,0 %
Offentlige institutioner	0	0	0	0,0 %
Kultur, sport, organisationer og service	0	1.772	1.772	0,0 %
Finansiering og forsikring	-	-	-	-

Tabellen viser værditilvæksten (se "Definitioner") i mio. kr. i hhv. fondskontrollerede og andre private virksomheder, fordelt på brancher.

Samlet set udgjorde værditilvæksten fra fondskontrollerede virksomheder 14,9 % af den samlede værditilvækst i Danmark i 2020.*

Langt størstedelen af de fondskontrollerede virksomheders værditilvækst kom fra brancherne:

- Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (knap 64 mia. kr.)
- Transport (knap 42 mia. kr.).

* Tallene er uden værditilvækst fra branchen Finansiering og forsikring. Se forklaring på side 27.

Dansk eksport efter branche

Tabel 7: Dansk eksport efter branche (mio. kr.) 2020

	Fondskontrollerede virk.	Andre private virk.	Total for alle private virk.	Fondsandel af total
Total	341.071	987.194	1.328.265	25,7 %
Fremst. af medicinalvarer, høreapp. samt medicinske og dentale instrumenter	109.318	17.184	126.502	86,4 %
Transport	165.390	105.981	271.371	60,9 %
Fremstilling af maskiner til generelle formål	13.641	53.118	66.759	20,4 %
Øvrig industri	28.273	164.555	192.828	14,7 %
Bygge og anlæg	665	5.319	5.985	11,1 %
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	5.605	57.150	62.755	8,9 %
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	6.717	86.990	93.707	7,2 %
Information og kommunikation	2.813	41.220	44.033	6,4 %
Offentlige institutioner	43	728	771	5,6 %
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	747	13.663	14.410	5,2 %
Handel mv., motorkøretøjer	537	12.222	12.759	4,2 %
Engroshandel	6.892	235.142	242.034	2,8 %
Landbrug og fiskeri	138	8.327	8.465	1,6 %
Detailhandel	136	15.523	15.659	0,9 %
Kultur, sport, organisationer og service	4	1.706	1.710	0,2 %
Forsyningsvirksomheder	151	159.625	159.776	0,1 %
Hotel, restauration	1	701	702	0,1 %
Råstofindvinding	0	7.250	7.251	0,0 %
Fast ejendom	0	789	789	0,0 %
Finansiering og forsikring	-	-	-	-

Tabellen viser eksport i mio. kr. i hhv. fondskontrollerede og andre private virksomheder fordelt på brancher.

Selv om antallet af fondskontrollerede virksomheder i Danmark kun udgjorde 0,3 % i 2020, udgjorde deres eksport hele 25,7 % svarende til 341 mia. kr. ud af Danmarks samlede eksport på 1.328 mia. kr.*

Langt størstedelen af fondskontrollerede virksomheders eksport kom fra brancherne:

- Transport (165 mia. kr.)
- Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (109 mia. kr.).

* Tallene er uden eksport fra branchen Finansiering og forsikring. Se forklaring på side 27.

Nøgletal for de 20 største virksomheder

Fondenens
Videnscenter

17.11.2022

Hovedpointer om nøgletal for de 20 største virksomheder

De 20 største fondskontrollerede virksomheder stod for store andele af både omsætning, værditilvækst, eksport og antal ansatte

De 20 største fondskontrollerede virksomheder (målt på antal fuldtidsansatte) udgjorde en væsentlig andel af de fondskontrollerede virksomheders aktivitet i 2020. De stod for 78 % af både de fondskontrollerede virksomheders omsætning og værditilvækst, og de stod for hele 91 % af de fondskontrollerede virksomheders samlede eksportbeløb.

Samlet set havde de 20 største fondskontrollerede virksomheder 113.000 ansatte, svarende til 66 % af det samlede antal ansatte i de fondskontrollerede virksomheder, 6 % af de ansatte i den private sektor og 4 % af de ansatte i Danmark. *Se side 19.*

Nøgletal for de 20 største fondskontrollerede virksomheders aktivitet

Tabel 8: De 20 største fondskontrollerede virksomheders aktivitet i Danmark efter fuldtidsansatte 2020

	De 20 største fondskontrollerede virksomheder i den private sektor	De 20 største ikke-fondskontrollerede virksomheder i den private sektor	Alle fondskontrollerede virksomheder i den private sektor	%-andel for de 20 største fondskontrollerede virksomheder	Alle virksomheder i den private sektor	%-andel for de 20 største fondskontrollerede virksomheder
Omsætning (mia. kr.)	421	519	539	78 %	4.274	10 %
Værditilvækst (mia. kr.)	138	85	176	78 %	1.178	12 %
Eksport (mia. kr.)	310	280	341	91 %	1.328	23 %
Antal ansatte (tusinde)	113	116	172	66 %	1.917	6 %
Antal fuldtidsårsværk (tusinde)	84	84	135	62 %	1.498	6 %

Tabellen viser omsætning, værditilvækst, eksport, antal ansatte samt fuldtidsårsværk for hhv. de største fondskontrollerede virksomheder, de største ikke-fondskontrollerede virksomheder, alle fondskontrollerede virksomheder samt alle virksomheder i den private sektor.

De 20 største fondskontrollerede virksomheder (målt på antal fuldtidsansatte) stod for en væsentlig andel af de fondskontrollerede virksomheders aktivitet i 2020. Samlet set havde disse virksomheder 113.000 ansatte, svarende til 66 % af det samlede antal ansatte i de fondskontrollerede virksomheder, 6 % af de ansatte i den private sektor og 4 % af de ansatte i Danmark.

De 20 største fondskontrollerede virksomheder stod for 78 % af både de fondskontrollerede virksomheders omsætning og værditilvækst, og de stod for hele 91 % af de fondskontrollerede virksomheders samlede eksportbeløb.

Forskning og udvikling (FoU)

Fondenens
Videnscenter

17.11.2022

Hovedpointer om forskning og udvikling (FoU)

De fondskontrollerede virksomheder anvendte mange midler til forskning og udvikling (FoU) i 2020

De fondskontrollerede virksomheder havde knap 12.000 FoU-fuldtidsårsværk i 2020 svarende til 33 % af det samlede antal FoU-årsværk i erhvervslivet i Danmark.

De fondskontrollerede virksomheder anvendte 16,9 mia. kr. til egen FoU i 2020 svarende til 40 % af det samlede beløb til egen FoU i Danmark. Samtidig anvendte de 13,1 mia. kr. til at købe FoU i 2020, heraf blev der anvendt 9,3 mia. kr. i Danmark. Det svarer til 62 % af de samlede udgifter til køb af FoU i Danmark.

De fondskontrollerede virksomheder anvendte 3,4 mia. kr. til køb af FoU i udlandet, heraf 3,2 mia. kr. til køb fra egen koncern. Det svarer til 43 % af det samlede køb af FoU i udlandet og 47 % af udgifterne til køb af FoU fra egen koncern. *Se side 22.*

Overblik over fondskontrollerede virksomheders Forskning og Udvikling (FoU)

Tabel 9: Overblik over fondskontrollerede virksomheders FoU i 2020

	Fondstotal	Total for alle virksomheder	Fonds %-andel af total
FoU-årsværk (antal)	11.617	35.525	33 %
Udgifter til egen FoU (mia. kr.)	16,9	42,5	40 %
Udgifter til købt FoU (mia. kr.)	13,1	24,0	54 %
Udgifter til købt FoU i Danmark (mia. kr.)	9,3	15,1	62 %
Udgifter til købt FoU fra egen koncern (mia. kr.) (delmængde af udgifter til købt FoU i Danmark)	0,5	1,9	26 %
Udgifter til købt FoU i udlandet (mia. kr.)	3,4	8,0	43 %
Udgifter til købt FoU fra egen koncern i udlandet (mia. kr.) (delmængde af udgifter til købt FoU i udlandet)	3,2	6,8	47 %

Beløbet for fondene er opgjort som rapporteret for de virksomheder, der indgik i populationen af den officielle FoU-undersøgelse fra Danmarks Statistik, mens totalerne er de opregnede totaltal for Danmark.

Tabellen viser antal midler og årsværk anvendt til forskning og udvikling (FoU) fordelt på hhv. fondskontrollerede og alle virksomheder.

De fondskontrollerede virksomheder:

- havde knap 12.000 FoU-fuldtidsårsværk i 2020 svarende til 33 % af det samlede antal FoU-årsværk i erhvervslivet i Danmark.
- anvendte 16,9 mia. kr. til egen FoU i 2020 svarende til 40 % af det samlede beløb til egen FoU i Danmark.
- anvendte 13,1 mia. kr. til at købe FoU i 2020, heraf blev der anvendt 9,3 mia. kr. i Danmark. Det svarer til 62 % af de samlede udgifter til køb af FoU i Danmark.
- anvendte 3,4 mia. kr. til køb af FoU i udlandet, heraf 3,2 mia. kr. til køb fra egen koncern. Det svarer til 43 % af det samlede køb af FoU i udlandet og 47 % af udgifterne til køb af FoU fra egen koncern.

Bilag

Bilag 1. Antal fuldtidsårsværk i den private sektor i Danmark

Tabel 10: Antal fuldtidsårsværk i den private sektor i Danmark 2020

	Fondskontrollerede virk.	Andre private virk.	Total for alle private virk.	Fondsandel af total
Total	135.399	1.362.661	1.498.060	9,0 %
Fremst. af medicinalvarer, høreapp. samt medicinske og dentale instrumenter	22.333	10.216	32.549	68,6 %
Finansiering og forsikring	20.213	61.621	81.834	24,7 %
Fremstilling af maskiner til generelle formål	5.447	16.700	22.146	24,6 %
Detailhandel	18.768	111.573	130.340	14,4 %
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	12.370	121.686	134.056	9,2 %
Transport	8.498	98.643	107.141	7,9 %
Information og kommunikation	6.935	89.870	96.805	7,2 %
Øvrig industri	11.769	157.524	169.293	7,0 %
Offentlige institutioner	4.420	58.706	63.126	7,0 %
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	3.120	43.271	46.391	6,7 %
Bygge og anlæg	9.226	140.013	149.239	6,2 %
Forsyningsvirksomheder	1.055	18.975	20.030	5,3 %
Engroshandel	5.857	137.406	143.264	4,1 %
Kultur, sport, organisationer og service	1.140	36.801	37.941	3,0 %
Handel mv., motorkøretøjer	1.182	39.041	40.222	2,9 %
Hotel, restauration	1.173	57.707	58.880	2,0 %
Landbrug og fiskeri	667	34.519	35.186	1,9 %
Fast ejendom	440	32.348	32.788	1,3 %
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	775	91.891	92.666	0,8 %
Råstofindvinding	11	4.152	4.162	0,3 %

Tabellen viser antal fuldtidsårsværk i hhv. fondskontrollerede og andre private virksomheder fordelt på brancher.

De fondskontrollerede virksomheder beskæftigede i 2020 lidt mere end 135.000 fuldtidsårsværk i Danmark svarende til 9 % af det samlede antal årsværk i den private sektor.

Når der måles på de fondskontrollerede virksomheders andel af fuldtidsårsværk i brancherne, så fyldte de mest inden for:

- Fremstilling af medicinalvarer, høreapparater samt medicinske og dentale instrumenter (68,6 %)
- Finansiering og forsikring (24,7 %)
- Fremstilling af maskiner til generelle formål (24,6 %).

Definitioner, metode og kildegrundlag

Definitioner

Aktivitet i Danmark

Undersøgelsen dækker alle de danske fondskontrollerede virksomheders aktivitet i Danmark. Hverken udenlandske virksomheder, der er ejet af danske fonde, eller de danske fondsejede virksomheders udenlandske aktivitet indgår i undersøgelsen. Opgørelsen indeholder derfor ikke fondenes samlede erhvervsaktivitet, da de internationale ansatte, salg fra udenlandsk ejede virksomheder til Danmark, international omsætning mv. ikke indgår i opgørelsen. Alene den danske aktivitet, der indgår i de offentlige danske registre, medregnes.

Fondskontrollerede virksomheder

Med 'fondskontrollerede virksomheder' forstås virksomheder, hvor de erhvervsdrivende fonde eller filantropiske foreninger ejer mindst 20 % af stemmerne og er større end anden- og tredjestørste ejer tilsammen. Det inkluderer erhvervsdrivende fonde, der falder ind under 'lov om erhvervsdrivende fonde', samt foreninger, der er 'omdannede tidligere finansielle virksomheder'. Analysen inkluderer ikke kapitalfonde og andre virksomheder og organisationer, hvor 'fond' indgår i navnet eller typebetegnelsen. Alle majoritetsejede virksomheder er naturligvis omfattet. Virksomheder, hvor fondene ejer mindre end 20 % af stemmerettighederne, indgår ikke – selv om de måtte være større end den anden og tredjestørste ejer tilsammen. Virksomheder i op til tredje led fra fonden indgår i populationen. Definition er udarbejdet i samarbejde med Center for Corporate Governance på CBS ved professor Steen Thomsen.

Ud af det samlede antal erhvervsdrivende fonde og filantropiske foreninger på 1.420 var der 483, der havde kontrollerende indflydelse i én eller flere af de 923 virksomheder, der indgår som fondskontrollerede. Der indgår kun fonde med ejerskab af virksomheder. Fonde, hvor aktiviteten sker i fonden, indgår ikke. Derudover indgår der kun virksomheder med markedsaktivitet over bagatelgrænsen på mindst et halvt årsværk.

Begreber

- **Omsætning:** virksomhedernes omsætning i Danmark
- **Eksport:** virksomhedernes salg til udlandet
- **Værditilvækst:** dansk omsætning og andre driftsindtægter fratrukket omkostninger til forbrug af varer og tjenester
- **Ansatte:** det samlede antal ansatte
- **Fuldtidsårsværk:** den samlede arbejdstid eller det samlede arbejde svarende til én persons fuldtidsarbejde i et år
- **Forskning og udvikling (FoU):** antal midler og årsværk anvendt til forskning og udvikling

Metode og kildegrundlag

Denne analyse er baseret på kvantitativ metode, hvor de seneste tal fra Danmarks Statistik er benyttet, udtrukket som en række særkørsler foretaget for Fondenes Videnscenter. Data dækker over aktiviteter i 2020. Analysen blev også gennemført i 2021 med tal for aktiviteter i 2019: "Fondes erhvervsaktivitet i Danmark 2019". Man skal dog være opmærksom på, at afgrænsningen af populationen er ændret, sådan at denne undersøgelse inkluderer virksomheder, hvor erhvervsdrivende fonde og filantropiske foreninger har en ejerandel på 20 % frem for en ejerandel på 15 % som i undersøgelsen fra 2021 – *se definition af fondskontrollerede virksomheder på side 25*. Sammenligning af resultater fra de to analyser skal ske med denne ændring in mente.

Virksomheder i den finansielle sektor indgår ikke i følgende hovedtal: omsætning, værditilvækst og eksport. Det skyldes, at de ikke indgår i den officielle statistik, som undersøgelsen tager udgangspunkt i.

Metodeudvikling mv. er sket i tæt samarbejde mellem Fondenes Videnscenter, Center for Corporate Governance på CBS ved professor Steen Thomsen og Danmarks Statistik ved Helle Månsson og Claus Werner Andersen.

Kontakt

Har du spørgsmål eller kommentarer?
Kontakt os på info@fondenensvidenscenter.dk

Du kan finde flere analyser og øvrig viden om
fonde på vores hjemmeside. Her kan du også
tilmelde dig vores nyhedsbrev, hvis du vil holdes
løbende opdateret om nye udgivelser:
www.fondenensvidenscenter.dk